

Ochranná výchova

K uložení ochranné výchovy nestačí závěr, že povaha spáchaného činu, jinak trestného, uložení takového opatření nevylučuje, ale je třeba vyložit, že povaha spáchaného činu jinak trestného, uložení takového opatření odůvodňuje.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 8 Tdo 514/2008, ze dne 30.4.2008)

Nejvyšší soud jako soud pro mládež rozhodl v právní věci nezletilé V. T., vedené u Okresního soudu v Ostravě pod sp. zn. 0 Rod 72/2004, o dovolání nezletilé V.T. proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 5. 2006, sp. zn. 14 Rodo 4/2006, tak, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 5. 2006, sp. zn. 14 Rodo 4/2006, a rozsudek Okresního soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2005, sp. zn. 0 Rod 72/2004, se zrušují a Okresnímu soudu v Ostravě se věc vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní státní zastupitelství v Ostravě podalo v právní věci nezletilé V. T. návrh na uložení opatření podle § 90 odst. 1 zákona č. [218/2003](#) Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů (nadále zákon č. [218/2003](#) Sb., popř. zákon o soudnictví ve věcech mládeže), a to původně dohledu probačního úředníka; v průběhu řízení svůj návrh modifikovalo a navrhovalo uložení ochranné výchovy. Návrh odůvodnilo tím, že nezletilá se dopustila činu jinak trestného skutkem spočívajícím v tom, že dne 14. 5. 2004 v době okolo 23.00 hodin v O., na ul. R., v kuchyni bytu K. B. na rozkládací váleňdě vykonala soulož s nezletilým R. P., přestože věděla, že nezletilý dosud nedovršil věku 15 let. Usnesením Policejního orgánu Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, Městské ředitelství S. O. ze dne 30. 6. 2004, ČTS: MROV-231/2T0-210-2004, bylo trestní stíhání nezletilé V. T. pro podezření z trestného činu pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 1 tr. zák., podle § 159a odst. 2, § 11 odst. 1 písm. d) tr. ř. odloženo, neboť jde o osobu, která pro nedostatek věku není trestně odpovědná, a trestní stíhání je nepřípustné. Státní zastupitelství upozornilo, že chování nezletilé před spácháním tohoto činu jinak trestného již vykazovalo nedostatky, matka si s její výchovou neví rady; závadovost jednání, neustálé útěky a nerespektování již nařízené ústavní výchovy odůvodňují uložení ochranné výchovy.

Rozsudkem Okresního soudu v Ostravě (jako soudu pro mládež) ze dne 30. 9. 2005, sp. zn. 0 Rod 72/2004, byla nezletilé V. T. uložena ochranná výchova (bod I.). Dále bylo rozhodnuto, že opatrovník má právo na náhradu nákladů řízení, kterou hradí stát, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a že státu se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

K uložení ochranné výchovy soud prvního stupně v odůvodnění rozsudku uvedl, že na základě provedeného dokazování má za prokázané, že se stal čin, který by jinak byl trestným činem, a že se ho nezletilá dopustila. Současně vzal za prokázané, že v chování nezletilé jsou zřejmé závažnější nedostatky, které jsou takového rázu, že mohou mít vliv na její další vývoj. Připomenul, že u nezletilé byla již nařízena ústavní výchova, avšak nezletilá se od svého umístění dopouští opakovaných útěků, nenavštěvuje a neplní základní školní docházku, rodiče nejsou schopni zvládnout její výchovu. Proto soud uzavřel, že osoba nezletilé, její věk, rozumová vyspělost, rodinné a sociální zázemí a všechny okolnosti případu opodstatňují uložení ochranné výchovy, od níž lze očekávat výchovné působení na nezletilou, předcházení dalšímu páčání protiprávních činů i plnění základních povinností školní

docházky.

Rozhodnutí soudu prvního stupně napadl za nezletilou V. T. její opatrovník odvoláním. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě (jako soudu pro mládež) ze dne 16. 5. 2006, sp. zn. 14 Rodo 4/2006, byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen (bod I.). V dalším bylo rozhodnuto o náhradě nákladů odvolacího řízení.

Odvolací soud se ztotožnil s právními závěry soudu prvního stupně o nutnosti uložení ochranné výchovy, a to i při vědomí závažnosti takového zásahu do osobní svobody nezletilé. Uvedl, že povaha spáchaného činu jinak trestného uložení tohoto opatření nevyklučuje, pro nápravu nezletilé je takového opatření nezbytně třeba, když všechny myslitelné méně intenzivní prostředky výchovy byly vyčerpány a lze konstatovat, že nemají naději na úspěch.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal za nezletilou V. T. opatrovník, advokát JUDr. R. G., dovolání. Dovolání je podle něj přípustné podle § 237 odst. 1 písm. c), odst. 3 o. s. ř. Dovolatel vytkl, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci ve smyslu § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. Soudy obou stupňů podle něj chybně aplikovaly ustanovení § 93 odst. 3 zákona č. [218/2003](#) Sb. a chybně dospěly k závěru, že nezletilá se dopustila činu jinak trestného.

Souhlasil se soudy ve zjištění, že se zřetelem na hodnocení chování nezletilé méně intenzivní prostředky výchovy byly u ní vyčerpány a nemají naději na úspěch. To však k uložení ochranné výchovy nepostačuje, poněvadž současně musí být splněna podmínka, že uložení ochranné výchovy odůvodňuje i povaha spáchaného činu jinak trestného. Splnění tohoto předpokladu se soudy podle něj důsledně nezabývaly, ač podle jeho přesvědčení zákonodárce dal najevo, že postihovat nezletilé uložení ochranné výchovy lze jen za činy s mimořádně vysokou společenskou nebezpečností. V posuzovaném případě, je-li nezletilé kladeno za vinu, že ve 14 letech měla pohlavní styk s chlapcem téhož věku, společenská nebezpečnost jejího jednání nejenže není mimořádně vysoká, ale lze dokonce pochybovat o tom, jestli je vůbec vyšší než malá. Soudy měly podle jeho přesvědčení zkoumat, zda čin nezletilé má potřebný stupeň nebezpečnosti pro společnost, aby se jinak, nebýt nedostatku věku, jednalo o provinění, vyznačující se vyšším stupněm nebezpečnosti pro společnost než malým, protože jen za splnění tohoto předpokladu se u nezletilé mohlo jednat o čin jinak trestný. V případě uložení ochranné výchovy musí být konkrétní nebezpečnost činu pro společnost skutečně velmi vysoká, aby bylo nezbytné - z hlediska zásahu do práva jednotlivce na svobodu - takové opatření uložit.

Dovolatel navrhl, aby Nejvyšší soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Ostravě k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno proti pravomocnému rozhodnutí odvolacího soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), se nejprve zabýval tím, zda v posuzovaném případě je dovolání přípustné.

Není od věci připomenout, že ve věcech dětí mladších patnácti let v řízení o dovolání postupuje soud pro mládež podle předpisů upravujících občanské soudní řízení (§ 96 zákona č. [218/2003](#) Sb.). Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [§ 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, která

dřívější rozhodnutí zrušil [§ 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř.], a jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [§ 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.].

Je zjevné, že rozhodnutí o návrhu státního zastupitelství na uložení opatření podle § 93 odst. 1 písm. c) zákona č. [218/2003](#) Sb. je rozhodnutím ve věci samé. V řízení ve věcech dětí mladších patnácti let podle hlavy třetí zákona č. [218/2003](#) Sb. jde totiž o to, aby dítěti mladšímu patnácti let, dopustí-li se činu jinak trestného, bylo za splnění zákonných podmínek uloženo některé z taxativně vyjmenovaných opatření; tím je vymezena věc sama. Rozhodnutím ve věci samé pak logicky je rozhodnutí o uložení opatření, upuštění od uložení opatření, jakož i zamítnutí návrhu na uložení opatření. Ve všech těchto případech se postihuje sám předmět řízení, tj. soud se vyjadřuje k otázce, která mu byla k posouzení předložena.

Dovolatel napadl dovoláním rozhodnutí odvolacího soudu, kterým bylo rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé potvrzeno. Protože nepřichází v úvahu ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. (ve věci nebylo soudem prvního stupně vydáno rozhodnutí, které by odvolací soud zrušil), může být přípustnost dovolání založena jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. nastává tehdy, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce zásadní význam skutečně má (není založena např. již jen tím, že dovolatel tvrdí splnění této podmínky).

Podle § 237 odst. 3 o. s. ř. rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem.

Odvolací soud - jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí - řešil právní otázku, zda byly splněny zákonné podmínky pro uložení ochranné výchovy. Vzhledem k obsahu odvolacích námitek bylo významné, zda a v jakých souvislostech je třeba přihlížet k povaze spáchaného činu jinak trestného. Protože tato otázka (dovoláním současně otevřená) dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu řešena a protože posouzení uvedené otázky bylo pro rozhodnutí projednávané věci významné (určující), představuje napadený rozsudek odvolacího soudu z tohoto hlediska rozhodnutí, které po právní stránce zásadní význam má. Dovolací soud proto uzavřel, že dovolání proti usnesení odvolacího soudu je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné.

Podle § 242 odst. 1 o. s. ř. rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání. Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a), b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. (zakládajícím tzv. "zmatečnost" řízení), jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny. Vady této povahy však shledány nebyly.

Dovolatel odkázal na důvod dovolání uvedený v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., podle něhož lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Z hlediska napadeného rozsudku odvolacího soudu a obsahu dovolání je významná otázka, zda spáchání činu jinak trestného dítětem mladším patnácti let je podmíněno dosažením vyššího stupně jeho nebezpečnosti pro společnost, než je malý (aby se - nebýt nedostatku věku - jednalo o provinění), a zda je podmínkou uložení ochranné výchovy spáchání činu jinak trestného, jehož nebezpečnost pro společnost je „velmi vysoká“.

Účel zákona o soudnictví ve věcech mládeže je vyjádřen v ustanovení § 1 odst. 2 tak, že projednáním protiprávních činů, kterých se dopustili děti mladší patnácti let a mladiství, se sleduje, aby se na

toho, kdo se takového činu dopustil, užilo opatření, které účinně přispěje k tomu, aby se nadále páčání protiprávního činu zdržel a našel si společenské uplatnění odpovídající jeho schopnostem a rozumovému vývoji a podle svých sil a schopností přispěl k odčinění újmy vzniklé jeho protiprávním činem; řízení musí být vedeno tak, aby přispívalo k předcházení a zamezování páčání protiprávních činů.

Podle § 89 odst. 2 zákona č. [218/2003](#) Sb. dopustí-li se dítě mladší než patnáct let (dále též nezletilé dítě) činu jinak trestného, učiní soud pro mládež opatření potřebná k jeho nápravě, která jsou uvedena v § 93 tohoto zákona. Ve smyslu § 93 odst. 1 tohoto zákona, dopustí-li se dítě mladší patnácti let činu jinak trestného, může mu soud pro mládež uložit, a to zpravidla na základě výsledků předchozího pedagogicko-psychologického vyšetření, tato opatření: a) dohled probačního úředníka, b) zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče, c) ochrannou výchovu.

Podle § 93 odst. 2 tohoto zákona ochrannou výchovu soud pro mládež uloží dítěti, které spáchalo čin, za nějž trestní zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, a které v době spáchání činu dovršilo dvanáctý rok svého věku a je mladší než patnáct let. Podle § 93 odst. 3 citovaného zákona ochranná výchova může být uložena též dítěti mladšímu patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy. V posuzovaném případě se mohlo jednat právě jen o tuto možnost uložení ochranné výchovy.

Ochrannou výchovu jako jedno z ochranných opatření bylo možno uložit ještě před účinností zákona č. [218/2003](#) Sb. a podmínky jejího uložení, jmenovitě pak jejího fakultativního uložení, byly zákonem vymezeny poněkud odlišně. Zatímco nyní, tj. od účinnosti zákona č. [218/2003](#) Sb., jež nastala 1. 1. 2004, lze ochrannou výchovu uložit dítěti mladšímu patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy, bylo tak do 1. 1. 2004 možné v občanskoprávním řízení učinit, „jestliže je to nutné k zajištění řádné výchovy osoby mladší než patnáct let, která spáchala čin, který by jinak byl trestným činem“. Stávající právní úprava týkající se možnosti uložení ochranné výchovy je tedy co do vymezení podmínek jejího uložení přísnější, neboť není podmíněna jen spácháním činu jinak trestného, ale i jeho povahou, a současně je vnímána jako opatření, jehož se nezbytně třeba k zajištění řádné výchovy osoby mladší než patnáct let.

Uložení ochranné výchovy je velmi závažným zásahem do osobní svobody dítěte a představuje vždy krajní řešení. Proto je třeba splnění podmínek jejího uložení věnovat náležitou pozornost; je-li ukládána nezletilému dítěti podle § 93 odst. 3 zákona č. [218/2003](#) Sb. musí být jediným a posledním řešením s ohledem na povahu spáchaného činu jinak trestného i nezbytnou nutnost zajistit jeho řádnou výchovu. V tomto smyslu i zde platí princip subsidiarity ve vztahu k jiným opatřením, popř. možnosti uložení ústavní výchovy podle § 46 zákona o rodině.

Základním zákonným předpokladem pro uložení nejen ochranné výchovy, ale všech opatření podle § 93 odst. 1 zákona č. [218/2003](#) Sb. je prokázání, že se dítě mladší patnácti let dopustilo činu jinak trestného. Co se rozumí „činem jinak trestným“ však zákon explicitně nedefinuje. Přesto je zjevné, že činem jinak trestným je v kontextu řízení podle hlavy třetí, tedy řízení ve věcech dětí mladších patnácti let, čin, který je beztrestný pro nedostatek znaků jeho pachatele, konkrétně jeho věku (§ 89 odst. 1, 2 tohoto zákona, v daných souvislostech není významné zabývat se otázkou nepřičetnosti, nedostatku rozumové a mravní vyspělosti). Takový čin naplňuje všechny ostatní formální znaky skutkové podstaty určitého trestného činu a je i společensky nebezpečný, naplňuje tedy i jeho materiální stránku, avšak dopustila se ho osoba trestně neodpovědná. Jinými slovy, aby bylo možné hovořit o činu jinak trestném ve smyslu § 89 odst. 2 citovaného zákona, který váže použití opatření podle § 93 odst. 1 tohoto zákona jen na případy, kdy důvodem toho, že jde o čin jinak trestný, je pouze jeho spáchání dítětem mladším než patnáct let, musí takový čin vykazovat nejen všechny

ostatní formální znaky určitého trestného činu, ale též potřebný stupeň nebezpečnosti pro společnost.

Dovolatel proto opodstatněně zdůrazňuje, že dosažení určitého stupně nebezpečnosti činu spáchaného nezletilým dítětem, které jinak formálně vykazuje znaky trestného činu, je nezbytnou podmínkou posouzení činu takového dítěte jako činu jinak trestného. Zákon č. [218/2003](#) Sb. ve své hlavě třetí nijak požadovaný stupeň nebezpečnosti takového činu pro společnost nespecifikuje, nicméně lze souhlasit s názorem dovolatele, že musí jít minimálně o čin vyšší než malé společenské nebezpečnosti, tedy společenské nebezpečnosti alespoň stejné úrovně, jaká je požadována ve vztahu k proviněním mladistvých (§ 6 odst. 2 zákona č. [218/2003](#) Sb.). V daných souvislostech totiž nelze obecně odhlédnout od věku nezletilých dětí a s tím spojené a očekávané nižší úrovně rozumové i mravní vyspělosti, a proto je třeba i při hodnocení stupně nebezpečnosti jejich činů pro společnost ze všech hledisek uvedených v § 3 odst. 4 tr. zák. postupovat uvážlivě a citlivě, s potřebnou mírou porozumění ke zvláštnostem jejich osobností. Zvláště bude třeba pečlivě posuzovat jejich pohnutky, schopnost posoudit nesprávnost jednání, způsob provedení činu i okolnosti, za nichž k němu došlo.

Výše uvedenými hledisky se soudy při posuzování činu nezletilé V. T. neřídily. Podstata jejího jednání spočívala v tom, že ve věku téměř 14 let vykonala oboustranně dobrovolnou soulož s R. P., který již 14 let dovršil, přičemž se jednalo o její první sexuální zkušenost a ke spáchání činu ji vedla zvědavost. Soudy se nezabývaly otázkou, zda s ohledem na pohnutku, konkrétní okolnosti, způsob provedení takový čin vykazuje znaky činu jinak trestného, zda stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je vyšší než malý. Nedostatkem stávajících zjištění soudů také je, že z vyjádření nezletilé V. T. lze usoudit, že věděla, kolik let je R. P., ale nelze v něm nalézt odpověď na otázku, zda věděla, že takový čin je nedovolený (trestný).

Dovolatel dále v návaznosti na zákonné podmínky fakultativního uložení ochranné výchovy ve smyslu § 93 odst. 3 zákona č. [218/2003](#) Sb. namítal, že ochranná výchova může být uložena pouze tehdy, je-li konkrétní nebezpečnost činu pro společnost velmi vysoká.

Podle § 93 odst. 3 citovaného zákona, jak již bylo uvedeno, ochranná výchova může být uložena dítěti mladšímu patnácti let, odůvodňuje-li to povaha spáchaného činu jinak trestného a je-li to nezbytně nutné k zajištění jeho řádné výchovy. K uložení ochranné výchovy podle tohoto ustanovení je třeba splnit obě uvedené podmínky kumulativně.

Z odůvodnění rozsudků soudů obou stupňů vyplývá, že svoji pozornost a důraz na potřebu uložení ochranné výchovy soustředily k výchovným nedostatkům a hodnocení osoby nezletilé, vyváženě však již nehodnotily povahu jí spáchaného činu jinak trestného. Dovolatel důvodně vytkl, že k uložení ochranné výchovy nestačí závěr, že povaha spáchaného činu jinak trestného uložení takového opatření nevylučuje, ale že je třeba vyložit, že povaha spáchaného činu jinak trestného uložení takového opatření odůvodňuje. Nelze však již beze zbytku akceptovat jeho názor, že ochrannou výchovu podle § 93 odst. 3 zákona č. [218/2003](#) Sb. je možné uložit jen tehdy, je-li stupeň nebezpečnosti spáchaného činu jinak trestného „velmi vysoký“.

Zákon č. [218/2003](#) Sb. v hlavě třetí nedává jasnou odpověď ani na otázku, jakými hledisky je třeba se řídit při hodnocení „povahy“ spáchaného činu jinak trestného. Dovolací soud je přesvědčen, že rozhodující interpretační východisko je třeba hledat v účelu ochranné výchovy. Tím je vhodnou výchovou odstranit či omezit možnost vzniku dalších, pro společnost nebezpečných následků zanedbané výchovy a současně umožnit jednotlivci jeho další rozvoj, aby se mohl stát řádným občanem. To pak z pohledu hodnocení „povahy“ spáchaného činu jinak trestného odůvodňující uložení ochranné výchovy znamená, že je třeba, aby spáchaný čin jinak trestný byl projevem relevantního narušení osobnosti nezletilého dítěte, které je důsledkem jeho zanedbané výchovy či nevhodnosti prostředí, v němž žije, a to do takové míry, že je nezbytně nutné jej z tohoto prostředí

vymanit. Nelze-li zajistit jeho řádnou výchovu a zdárný vývoj jinak, lze za nezbytně nutné opatření k naplnění tohoto cíle pokládat uložení ochranné výchovy. Z toho vyplývá, že nutným předpokladem uložení ochranné výchovy není, aby stupeň nebezpečnosti spáchaného činu jinak trestného byl velmi vysoký; takový požadavek by měl své opodstatnění, byl-li by položen důraz na „závažnost“, a nikoliv povahu takového činu.

Jakkoliv si je dovolací soud vědom doby, jež uplynula od spáchání činu, i diametrálně odlišných poměrů na straně nezletilého dítěte, což významně zpochybňuje splnění očekávaného účelu tohoto řízení, nebylo možné s rozhodnutími soudů obou stupňů souhlasit. Proto nezbylo než je zrušit a soudu prvního stupně věc vrátit k dalšímu řízení. Na něm bude, aby znovu a pečlivě zvažoval, zda čin nezletilé vykazuje skutečně znaky činu jinak trestného ve smyslu § 89 odst. 2 zákona č. [218/2003](#) Sb. a učiní-li takový závěr, zda povaha takového činu za současného splnění předpokladu, že je to nezbytně nutné k zajištění řádné výchovy nezletilé, opodstatňuje uložení ochranné výchovy. Není od věci připomenout, že ochrannou výchovu lze uložit jen do dovršení osmnáctého roku věku nezletilého dítěte (§ 22 odst. 2 zákona č. [218/2003](#) Sb.).

Jen pro úplnost a nad rámec řečeného dovolací soud poznamenává, že oproti podmínkám uložení opatření podle § 93 odst. 1 zákona č. [218/2003](#) Sb., výchovná opatření podle hlavy druhé zákona č. [94/1963](#) Sb., o rodině, může soud učinit, vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte; předpokladem jejich uložení tedy není spáchání činu jinak trestného.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)